

Ülkemizin nükleer silahlara karşı hazır bulunuşluğuna bir bakış

Dr Emine Canyılmaz
KTU Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi AD

Save ~~NO~~ ~~NO~~ ~~NO~~

26.542726904513
38.8204769496388
30.6483408503685
21.3142627957247
22.9192187377
33.0

20.31378
18.85752
26.55697

Yazılı kısmı 5200 seneyi geçen insanlık tarihinde savaşız geçen süre yaklaşık 200 senedir.

Bu da Şu demek: Tarih, aslında çoğunlukla savaşların tarihidir.

“Barış” Őartları altında oturmamız, bize savaşın neticesindeki bir anlaşmanın getirdiği sonuŐtur.

"Savaş için de, barış imzalayabilen taraf olmak için de, imzalanan bu barışı korumak için de silahlı kuvvetlere ihtiyaç vardır."

Silahlar, kullanım amaçlarına göre

- Teknik silahlar,
- Taktik silahlar
- Stratejik silahlar

Teknik silahlar

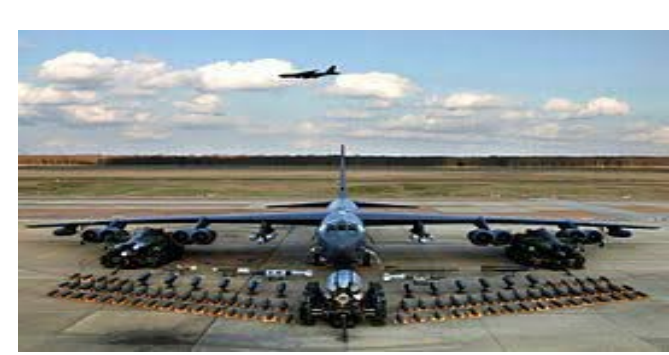

Taktik silahlar

- Bir kerede "1'den fazla personeli devre dışı bırakan"
- İHA, T-129 ATAK Taarruz-"Taktik" Keşif Helikopteri vs.

Stratejik silahlar

- Bir savaşı sonlandırabilecek kadar büyük bir etkiye sahip olan silahlardır.
- B-52 "Stratejik" Uzun Menzilli Ağır Bombardıman Uçağı
- Nükleer başlık taşıyan "Kıtalararası Balistik Füze (ICBM-Inter-Continental Ballistic Missile)".

"savaş bitirici" özelliği

Stratejik silahlar neden önemli?

- Toplu ölü ve yaralı
- Acil yardım sistemlerine aşırı yüklenme
- Günlük hayatı altüst etme
- Uzun ve zahmetli arındırma
- Panik ve şaşkınlık
- Devlete güven kaybı
- Büyük maddi kayıp

Stratejik Silahların Kullanılma Amaçları

Stratejik:

- Rakibi politik yenilgiye zorlamak
- Sonuç müzakerelerini yönlendirmek

Taktik:

- Düşman taarruzlarını kırmak
- Dost taarruzları kolaylaştırmak
- Güçleri yönlendirmek
- Muharebe sahasını biçimlendirmek

Harekata Yönelik:

- Alt yapı ve kaynakları kullanılmaz hale getirmek
- Kritik noktaları kullanılmaz hale getirmek
- Sivil desteği imha etmek, tıbbi sistemleri kilitlemek
- Mücadele sırasını ve zamanlamasını bozmak

Nükleer silahlar

Bir atomun parçalanması ya da iki atomun birleşmesi halinde açığa çıkan enerjiden istifade edilerek yapılmış ve geliştirilmiştir.

- Nükleer parçalanma (fisyon)
- Nükleer kaynaşma (füzyon)

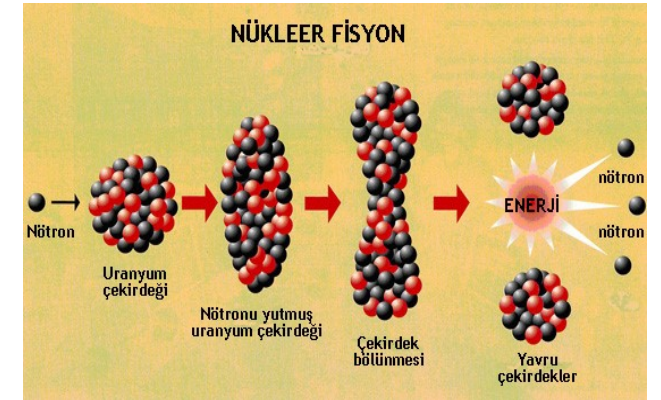
Nükleer parçalanma (filyon)

Uranyum çekirdeği gibi bazı iri atom çekirdekleri bir nötron soğurduktan sonra çok kararsız duruma gelmektele

Söz konusu atom çekirdekleri belli miktarda enerji yayarak eşit olmayan parçalara bölünür

Bu enerjinin etkisiyle büyük bir hızla bu parçalar fırlatılır.

Bu olaya nükleer parçalanma (filyon) adı verildi.

Nükleer parçalanma (fisyon)

Bazı koşullarda parçalanmalar zincirleme tepkimeler biçiminde denetlenebilir düzende birbirini izleyebilir.

Nükleer santrallar

Ya da denetim dışında oluşarak patlama etkisi gösterebilir

Atom bombası denen nükleer silahlar

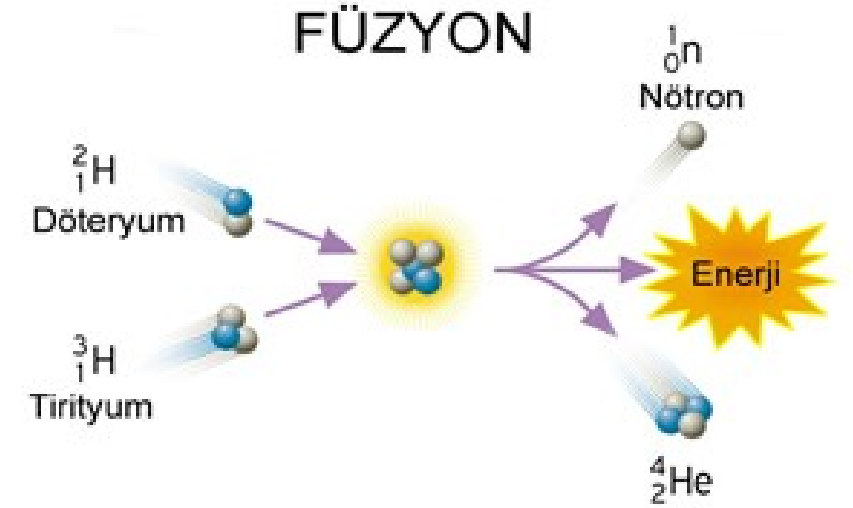
Bu esasa göre yapılan silahlar için enerji birimi kiloton (KT),
1.000 ton T.N.T (Dinamit) nin yıkma gücüne eşit bir basıncın ifadesidir.

Nükleer kaynaşma (füzyon)

Parçalanmanın tersine nükleer kaynaşma (füzyon), çok hafif iki çekirdeği birleştirerek daha ağır bir çekirdek oluşturulur

Bu şekilde ağığa çıkan bağ enerjisini kullanmaktır.

Elde edilen ağır çekirdek, başlangığtaki çekirdeklerden daha kararlıdır.

Nükleer kaynaşma (füzyon)

Hidrojen silahları (Termonükleer silahlar), füzyon olayından faydalanılarak yapılmıştır.

Bu esasa göre yapılan silahlar için kudret birimi megaton (MT) dur.

Megaton 1.000.000 ton T.N.T.nin yıkma gücüne denk bir basınçtır.

Nükleer Silahların Fiziksel Etkileri

- Morötesi ışık patlaması,
- Elektromanyetik atma,
- Sıcaklık,
- Basınç ve
- İyonlaştırıcı radyasyon olarak sıralanabilir.

Nükleer Silahların Fiziksel Etkileri

Bombanın atıldığı merkez noktasına yakın bir yerde dışarıda olan insanların ilk fark edecekleri etki bir ışık patlamasıdır.

Yoğun morötesi radyasyondan oluşan bu ışık patlaması, patlamanın gücüne bağlı olmakla birlikte doğrudan bakan insanları geçici olarak kör edebilir.

Bombanın elektromanyetik atma etkisi, radyo ve televizyon sinyallerine benzer ancak gücü çok çok fazladır.

Atmanın gücü, şebeke hatları, antenler, uzun kablolar ve diğer kolektörler tarafından sönümlenir.

Bu sebeple elektromanyetik atma, güç ve iletişim sistemlerine büyük zarar verir.

Elektromanyetik atmanın insanlara doğrudan etkisi ihmal edilebilir düzeydedir.

Nükleer Silahların Fiziksel Etkileri

Oluşan ateş topunun etkileri, bombanın gücüne ve hava koşullarına bağlıdır.

Ateş topunun içindeki ve yakınındaki her şey buharlaşır ya da erir.

Ateş topunun yakınında bulunan insanlarda ciddi yanıklar oluşur.

Patlama ile oluşan ısı dalgası, geniş bir alanda yangınların oluşmasına sebep olur.

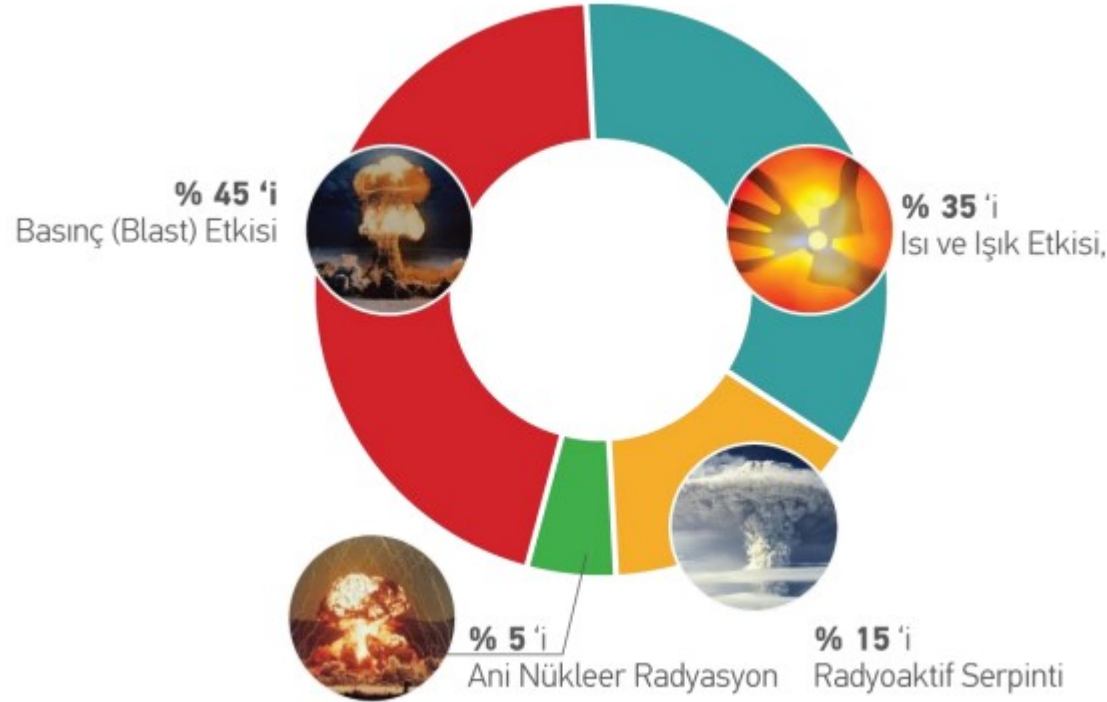
Bombanın çevresindeki insanların hissedecekleri son etki basınç dalgasıdır.

Basınç dalgası, bombanın şiddetine bağlı olarak patlamanın merkez üssüne yakın çevredeki herşeyi yok eder.

Oluşan basınç sebebiyle insanların kulakları, akciğerleri zarar görür.

Basınç dalgası sebebiyle savrulan insanlar, katı cisimlere çarparak zarar görür.

Nükleer Silahların Fiziksel Etkileri

Nükleer Silahların Tarihçesi

Öykü şu şekilde başlıyor:

1938 yılında Amerika'da fizikçi Enrico Fermi tarafından başarılı şekilde geliştirilen uranyum deneyi, nükleer enerji üretim zeminini oluşturmuştur.

1939, Avrupa'da II. Dünya Savaşı'nın patlak vermesinden sonra, Alman fizikçiler tarafından denenmeye başlayan atomun parçalanması, Albert Einstein tarafından dönemin Amerika Birleşik Devletleri (ABD) başkanı Franklin D.Roosevelt'e 'Askeri amaçlarla kullanılacağına' dair bir mektupla bildirilmiştir.

Eğer Almanlar öngörülen "atom bombası"nı ilk yapan olurlarsa Hitler'in elinde düşmanlarını mahvedip dünyayı yönetebilmesini mümkün kılan bir silah olacaktır.

Yaşanan bu gelişme sonucu ABD ve İngiltere, uranyum komitesi kurmayı ve Almanya'dan önce nükleer bomba elde etmeyi hedeflemiştir.

Nükleer Silahların Tarihçesi

İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD, İngiltere ve Kanada ortaklığında 1942, Manhattan Projesi (MED) oluşturulmuş, uluslararası bağlamda ilk nükleer adım atılmıştır.

Çoğu Avrupa kökenli birkaç bin bilim adamı ve mühendis dâhil 200.000'den fazla kişi bunun üzerinde çalışmış.

Nihayet 16 Temmuz 1945'te ilk atom bombası «Trinity» New Mexico'daki Alamogordo Çölü'nde denendi. Bombanın gücü, onu yapan kişileri bile şaşırmış.

Alamogordo deneyi yapılana kadar, Almanya zaten teslim olmuştu ve bir Nazi atom bombası tehdidi ortadan kalkmıştı.

Ancak Pasifik'teki savaş hâlâ şiddetlendiğinden, ABD Başkanı Harry S. Truman Japon liderlerini en kısa zamanda teslim olmaya zorlamak için atom bombasını kullanmaya karar verdi.

6 Ağustos'ta patlama gücü 12.5 kiloton TNT'ye (trinitrotonuene) eşit olan bir atom bombası «Küçük Adam» Hiroshima adlı Japon kentine atıldı ve o anda 70.000 kişiyi öldürdü.

Nükleer Silahların Tarihçesi

9 Ağustos'ta ikinci bir bomba «Şişman Adam» Nagasaki kentine karşı kullanıldı.

Beş yıl sonra orijinal nüfusun %54'ünü oluşturan 340.000 civarı kişi iki patlama sonucunda öldü.

Nükleer Silahların Tarihçesi

Bombanın korkunç etkisi bütün dünyada şok etkisi yaratmış ve İkinci Dünya Savaşının bitmesine sebep olmuştur.

Ancak Sovyetler 1949 yılında Füzyon atom bombasını test ederek Amerika'yı ve tüm dünyayı şaşırtmıştır.

1957 yılında ise yine Sovyetlerin Sputnik 1 uydusunu fırlatması kıtalar arası balistik füzelerin (ICRB) de aynı sistemle fırlatılabileceği ortaya çıkarmıştır.

Bugüne kadarki en kuvvetli patlama, 30 Ekim 1961'de Novaya Zemlya'da Sovyetler Birliği 50 megaton TNT gücündeki "canavar bomba"yı denediği zaman meydana geldi.

Nükleer Silahların Tarihçesi

Birleşik Krallık, programını 2. Dünya Savaşı sırasında ve ABD ile yakın işbirliği içinde başlattı ve ilk İngiliz bombası 3 Ekim 1952'de denendi.

Bunu 13 Şubat 1960'da Fransa takip etti. Fransız programı başka ülkelerden pek az teknolojik ve bilimsel destek aldı.

4.5 yıl sonra, 16 Ekim 1964'te Çin, Sovyetler'in gönülsüzce verdiği destek neticesinde, beşinci nükleer güç oldu.

ABD ve Sovyetler Birliği, nükleer enerjinin barışçıl amaçlar için kullanımını engellemeden, nükleer silahların daha çok yayılmasını yasaklayacak bir uluslar arası anlaşmanın müzakeresine öncülük ettiler.

"Yayılmamanın Önlenmesi Anlaşması" veya NPT olarak bilinen Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması'nın 1 Temmuz 1968'de imzaya açılması oldu.

Nükleer Silahların Tarihçesi

Anlaşma hükümlerine göre, nükleer silaha sahip ülkeler NPT'yi imzalayarak nükleer silahları yaymayacaklarını veya başka bir şekilde diğer ülkelerin nükleer silahları edinmelerine veya geliştirmelerine yardımcı olmayacaklarını kabul ettiler.

Aynı zamanda, nükleer silaha sahip olmayan ülkeler, nükleer silahları veya diğer nükleer patlayıcı aletleri edinmeyeceklerine veya geliştirmeyeceklerine rıza gösterdiler.

Bu fedakârlığa karşılık, nükleer silahlara sahip ülkeler de, nihai amaç tamamen nükleer silahsızlanma olmak üzere, nükleer cephaneliklerini kademeli bir şekilde küçülteceklerine söz verdiler.

Nükleer Silahların Tarihçesi

NPT, ilk olarak ABD, Sovyetler Birliği ve diğer 59 ülke tarafından imzalandı.

Çin ve Fransa anlaşmayı 1992'de kabul etti.

1996'da Ukrayna, Beyaz Rusya ve Kazakistan, Sovyetler Birliği 1991-1992'de yıkıldığında geride bırakılan nükleer silahlardan vazgeçtiler ve NPT'yi nükleer silaha sahip olmayan ülke olarak imzaladılar.

Günümüzde NPT, en geniş kabul görmüş silah denetim anlaşmasıdır.

1986 sonbaharında İsraili eski bir nükleer teknisyen olan Mordechai Vanunu, yasadışı olarak topladığı kanıtlarla İsrail'in, kelimenin tam anlamıyla, gerçekten bir "nükleer silaha sahip ülke" olduğunu ortaya çıkardı.

Nükleer Silahların Tarihçesi

Haziran 2003'e kadar, İsrail, Hindistan ve Pakistan hariç, Birleşmiş Milletler'in tüm üyeleri NPT'yi imzalamıştır.

Güney Afrika ise tüm dünyaya örnek teşkil ederek nükleer başlıklarını 1991 senesinde sökmüş ve programdan ayrılmıştır.

Ne var ki, anlaşmayı imzalayan ülkelerden biri olan Kuzey Kore, anlaşmadan yakın geçmişte çekilmiştir.

İlk büyük nükleer silah kontrol anlaşması, 1963 tarihli **Sınırlı Deneme Yasağı Anlaşması'dır** (LTBT).

LTBT, atmosferde, uzay boşluğunda ve deniz altında nükleer patlama gerçekleştirilmesini yasaklamıştır.

Nükleer Silahların Tarihçesi

Bu anlaşma, öncelikle, atmosferde nükleer patlamalardan kaynaklanan radyoaktif atıklardan dolayı ortaya çıkan sağlık risklerini azaltmak ve kontrol etmek arzusu ile ortaya çıkmıştır.

24 Ekim 1996'da askeri ve barışçıl amaçlı yeraltı denemelerini de içerecek şekilde tüm nükleer patlamaları yasaklayan Kapsamlı bir Deneme Yasağı Anlaşması (CTBT) imzalandı.

Haziran 2003 itibarıyla, CTBT toplam 197 ülkeden 167'si tarafından imzalanmış ve 100'ü tarafından onaylanmış durumdadır.

Nükleer Silahların Tarihçesi

Nükleer Silah Denemeleri (1945-2015)

- ✓ Çin 45, İngiltere 45, Fransa 210, Sovyet Rusya 715 ve ABD 1032
- ✓ Hiroşima'da kullanılan atom bombasının 29.600 adetine eş değer
- ✓ Kuzey Kore, 12 Şubat 2013
- ✓ Kuzey Kore, 2014

Türkiye'de Nükleer silahlanma...

Türkiye'nin bilinen bir nükleer silah programı da bulunmuyor.

İTÜ'de ve Küçük çekmece Gölü kenarında nükleer reaktörler bulunmaktadır.

2'si küçük çekemecede 1'i İTU'de bulunmaktadır.

Ancak bu reaktörler fiili olarak enerji üretme kapasitesinde değiller. Sadece araştırma amaçlı kullanılmaktadır.

Üstelik imzalayıp onayladığı uluslararası antlaşmalar Türkiye'nin nükleer silah programı başlatmasını da önlüyor.

Akkuyu Nükleer Güç Santrali

Sinop Nükleer Güç Santrali

Türkiye'de Nükleer silahlanma...

NATO ülkelerine Rusya'dan bir nükleer saldırı durumunda bu saldırı konvansiyonel yöntemlerle durdurulamazsa o zaman taktik nükleer silahlar kullanılması amacıyla 5 NATO ülkesine taktik nükleer silahlar yerleştirilmiştir.

1989 sonrasında bu durum tamamen değişmiştir. Artık NATO planlamasında Avrupa'daki taktik nükleer silahların olası bir Rus saldırısına karşı herhangi bir görevi kalmamıştır.

Bu beş ülke içinde, Belçika, Hollanda ve Almanya'da NATO stratejisi bakımından herhangi bir anlamı kalmadığı gerekçesi ile bu silahlar Amerika'ya geri gönderilmesi istenmiş Türkiye ve İtalya sessiz kalmıştır.

Türkiye'de incirlik Üssü'nde «B-61 nükleer» silahlarından 50 yakın bulunduğu iddia edilmektedir.

Türkiye'de Nükleer silahlanma...

Türkiye'nin Patriot füze savunma sistemi talebine olumlu yanıt verilmemesi üzerine S-400 hava savunma sisteminin satın alınmasına karar verildi.

Dünyadaki en iyi hava savunma sistemlerinden biri olarak nitelendirilen S-400,

- Savaş uçakları,
- Radar tespit ve kontrol uçakları,
- Keşif uçakları,
- Stratejik ve taktik uçaklar,
- Taktik, operasyonel-taktik balistik füzeler,
- Orta menzilli balistik füzeler,
- Hipersonik hedefler ve diğer gelişmiş hava saldırısı araçlarını imha etmek üzere tasarlandı.

Türkiye'de Nükleer silahlanma...

Türkiye, günümüzde en önemli askeri teknolojilerin başında gelen S-400 sistemlerini satın alarak,

Hava sahasını muhtemel tehditlerden korumayı ve modern savunma sistemlerini güçlendirerek güvenliğini sağlamayı hedefliyor.

Türkiye'de maruz kalınması durumunda Kitle İmha Silahları (KİS) ile mücadelede öncelikle rol alacak/almaması gereken ilgili kurum/ kuruluşlar

- * Başbakanlık (AFAD),
- * Genel Kurum Başkanlığı,
- * Milli Savunma Bakanlığı;
- * İçişleri Bakanlığı,
- * Sağlık Bakanlığı,
- * Çevre Bakanlığı,
- * Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı,
- * Sanayi ve Ticaret Bakanlığı,
- * Bayındırlık ve İskan Bakanlığı,
- * Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

- * MİT Müsteşarlığı,
- * Denizcilik Müsteşarlığı,
- * Gümrük Müsteşarlığı,
- * MGK Genel Sekreterliği,
- * Başbakanlık Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü,
- * Kızılay Genel Müdürlüğü,
- * Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü
- * Afet İşleri Genel Müdürlüğü,
- * Türkiye Atom Enerjisi Kurumu,
- * Türk Standartları Enstitüsü,
- * Devlet İstatistik Enstitüsü.
- * Devlet Hava Limanları Genel Müdürlüğü.

KBRN OLAYLARINA İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

Türkiye'nin Taraf Olduğu Uluslararası Mevzuat *

* Genelkurmay Başkanlığı, Uluslararası İlişkiler, Kitle İmhaSilahları.
<http://www.tsk.mil.tr>

1. KİS'in Yayılmasının Önlenmesine Yönelik Uluslararası Antlaşmalar ;

1.1. Kimyasal Silahlar Sözleşmesi (KSS) :

Türkiye, 1993 yılında imzaya açılan sözleşmeye, 12 Mayıs 1997 tarihinde taraf olmuştur. Sözleşme uyarınca, Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü tarafından Türkiye'de on iki olağan denetim gerçekleştirilmiştir.

1.2. Biyolojik Silahlar Sözleşmesi (BSS) :

Türkiye, BM çerçevesinde hazırlanan BSS'ye, 25 Ekim 1974 tarihinde taraf olmuştur. Silahsızlanma Konferansı çerçevesinde, 1994 yılında Cenevre'de oluşturulan bir Ad Hoc Grup bünyesinde, KSS'de olduğu gibi, denetim ve doğrulama mekanizması getirilerek etkinliğinin artırılması için çalışmalar devam etmektedir.

1. KİS'in Yayılmasının Önlenmesine Yönelik Uluslararası Antlaşmalar;

1.3. Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması (NSYÖA):

Türkiye, BM çerçevesinde yapılan NSYÖA'yı 1980 yılında onaylamıştır. NSYÖA, nükleer silahların yayılmasını engellemeyi hedefleyen ve bu alandaki en kapsamlı antlaşma olup; bu antlaşmanın son gözden geçirme konferansı 2005 yılında yapılmıştır.

2. KİS ve İlgili Malzeme ve Teknolojiler ile Bunların Fırlatma Vasıtalarının Yayılmasının Önlenmesine Yönelik İhracat Kontrol Rejimleri:

2.1. Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi (FTKR):

KİS'e ilişkin insansız taşıma sistemlerinin (balistik füzeler, seyir füzeleri ve insansız hava araçları) ve bunlarla ilgili teknoloji ve malzemenin yayılmasının önlenmesi amacıyla 1987 yılında kurulan ve "gönüllülük" esasına dayalı rejime, Türkiye 25 Nisan 1997 tarihinde taraf olmuştur. FTKR'nin Ekim 2006 itibarıyla 34 üyesi mevcuttur.

2.2. Nükleer Tedarikçiler Grubu (NTG):

NTG, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı bünyesinde, nükleer teknolojide kullanılan maddelerin ve çift kullanımlı malzemelerin ihracatını belirli denetim ilkelerine bağlamak amacıyla faaliyet göstermektedir. Türkiye 2006 yılında üyeliğine kabul edilmiştir.

2. KİS ve İlgili Malzeme ve Teknolojiler ile Bunların Fırlatma Vasıtalarının Yayılmasının Önlenmesine Yönelik İhracat Kontrol Rejimleri:

2.3. Zangger Komitesi:

Nükleer madde, malzeme ve teknolojileri konu alan ihracatın kontrol altına alınması maksadıyla, nükleer silaha sahip olan ve olmayan 15 devlet tarafından 1971 yılında kurulan komite; NTG'nin çift kullanımlı ürünler listesinin ikinci bölümü dışında kalan radyoaktif ve nükleer maddelerin ithal/ihraç listelerini hazırlamaktadır. Brezilya hariç, aralarında Ekim 1999 itibarıyla Türkiye'nin de bulunduğu NTG üyesi devletlerin tümü, aynı zamanda Zangger Komitesi'ne de üyedir.

Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği (1997)

7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu (1958)

Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlikleri ve Ekiplerinin Kuruluşu, Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik (2000)

Sivil Savunma Servisleri ile Acil Kurtarma ve Yardım Ekiplerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge

Sivil Savunma Hizmetlerinde Askeri İşbirliği Yönetmeliği (1966)

Belediye İtfaiye Yönetmeliği (2006)

5/6/1964 tarihli ve 6/3150 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sivil Savunma ile İlgili Şahsi Mükellefiyet, Tahliye ve Seyrekleştirme, Planlama ve Diğer Hizmetler Tüzüğü gereğince kurulan itfaiye servisi mükelleflerini eğitmek nükleer biyolojik kimyasal (NBC) maddeleri ile kirlenmelerde arıtma işlemlerine yardımcı olmak,

2945 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kanunu

Nükleer ve Radyolojik Tehlike Durumu Ulusal Uygulama Yönetmeliği (2000)

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmelik; barış zamanında, yurt içinde veya dışında meydana gelebilecek nükleer ve radyolojik bir kaza veya tehlike durumu ve öncesinde ilgili bakanlık, kurum ve bağlı kuruluşları ile valiliklerin kaza veya tehlike durumuna ilişkin sorumluluklarını tarif eder, halkın ve çevrenin sağlık ve güvenliğinin korunması faaliyetlerini düzenler.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik; barış zamanında, ülke içinde, karasuları ve ekonomik bölgede, ayrıca mücavir ülke topraklarında önemli radyolojik etkilerin olduğu veya olmasının beklendiği ve çeşitli kuruluşların katkılarının gerekebileceği nükleer ve radyolojik bir kaza veya tehlike durumuna yönelik olarak ilgili bakanlık, kurum ve bağlı kuruluşları ile valiliklerin mevcut yetki ve sorumluluklarını değiştirmeden yapılması gereken işbirliğini kapsar.

Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği (2000)

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, iyonlaştırıcı radyasyon ışınlamalarına karşı kişilerin ve çevrenin radyasyon güvenliğini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, radyasyon güvenliğinin sağlanmasını gerektiren her türlü tesis ve radyasyon kaynağının zararlı etkilerinden kişileri ve çevreyi korumak için alınması gereken her türlü tedbiri ve yapılması gereken faaliyetlerle ilgili hususları kapsar.

Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği (2000)

Planda yer alması gereken hususlar

Madde 40 - "Tehlike Durumu Planı"nda yer alması gereken hususlar aşağıda belirtilmiştir.

- a) Tehlike durumu veya kaza ile ilgili olarak görevlendirilen kişiler, unvanları, adres ve telefon numaraları,
- b) Tesis içindeki ve dışındaki sorumlu kişilerle haberleşme sistemi,
- c) Uygulanacak radyasyon ölçüm programları,
- d) Muhtemel kaza senaryoları ve alınacak önlemler,
- e) Gerekli ekipman ile araç ve gereçler.

